

Politidirektoratet
Postboks 8051, dep
0031 Oslo

Ett politi «politianalysen» Høyringsvar frå Nordfjordrådet

Nordfjordrådet ved kommunane Selje, Vågsøy, Eid, Gloppen, Hornindal og Stryn gir høyringsuttale til NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer».

Vår uttale vil i hovudsak dreie seg om dei føreslegne strukturendringane. Det er fordi vi vurderer distriktsstrukturen som viktig med omsyn til at politiet skal gi best mogeleg tenester til innbyggjarane i Nordfjord og Sogn og Fjordane. For oss handlar det om eit politi som er nær innbyggjarane– i organisering så vel som i arbeidet.

Utvalet føreslår å redusere talet på politidistrikt frå 27 til 6. Sogn og Fjordane blir del av eit stort vestlandsdistrikt; Hordaland politidistrikt, Rogaland politidistrikt og Haugaland og Sunnhordland politidistrikt. Motivasjonen for ei slik samanslåing ligg i ønskje om å etablere robuste fagmiljø. Ein argumentasjon vi kjenner igjen frå andre statlege organisasjonsprosessar. Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) legg opp til det same i framlegget sitt om omorganisering av 110-sentralane. Vi er ikkje overtydde om at desse endringane vil gi effekten de er ute etter.

Sogn og Fjordane politidistrikt er det femte minste i landet med omsyn til tilsette (178). Dette er det meininga å slå saman med Rogaland (727) som er det tredje største og Hordaland det nest største (933). Vi opplever at Sogn og Fjordane politidistrikt leverer gode tenester til innbyggjarane i fylket vårt. Oppklaringsprosenten på brotsverk er 52, noko som er blant dei høgaste i landet. I Rogaland ligg den på 36 % og i Hordaland 34 %. I Sogn og Fjordane tek det i snitt 91 dagar å ferdighandsame straffesaker. I Rogaland 137 og i Hordaland 131 dagar. Når det gjeld sakshandsaming av prioriterte valdssaker bruker vårt politidistrikt 79 dagar. I Rogaland 107 og Hordaland 106 dagar. Dette er døme på viktige tenester som innbyggjarane i Sogn og Fjordane kan oppleve vil ta lengre tid i ein ny modell. Ut frå døma ovanfor ser ikkje vi logikken og koplinga som syner at robuste og større fagmiljø gir betre tenester enn det til dømes Sogn og Fjordane politidistrikt gir i dag. I ein ny og større struktur vil leiinga truleg sette inn ressursar der det er størst behov for det; dei store sentra og byane på Vestlandet. I ei slik prioritering fryktar vi at innbyggjarane i Sogn og Fjordane vil få eit dårlegare tenestetilbod.

Den same tilnærminga har vi til analysen sine føringar om å frigi kapasitet frå administrasjon til vanleg politiarbeid. Vi forstår det slik at Sogn og Fjordane politidistrikt har 5,7 administrative årsverk pr 100 tilsette. I Hordaland er dette forholdstalet 9. Det leier oss til spørsmålet om ikkje mindre politidistrikt eigentleg leverer det analysen søker.

Vi vil også vise til uttalen frå Sogn og Fjordane politidistrikt datert 9. september i år. Politimesteren er inne på vesentlege punkt som vi ønskjer å støtte.

«Sogn og Fjordane politidistrikt har gjennom fleire år levert gode resultat for befolkninga på dei område vi vert målte på. Gjennomgåande har vi fått gode tilbakemeldingar på dei tilsyn som er gjennomførte og gjennomgåande løyser vi dei operative utfordringane anten det er politiaksjonar eller redningsteneste. Det har vi gjort på tross av ein vanskelig ressursituasjon (som gjeld alle politidistrikta), på tross av ein lokal struktur med mange små lensmannskontor og på tross av at vi er et lite politidistrikt med utfordringar i å utvikle og vedlikehalde kompetanse på en del spesialområde. Det siste vil vi komme tilbake til under avsnitt 3.2.1, men vi vil allereie no nemne at vår hovudutfordring ligg i å utvikle og vedlikehalde spesialkompetanse på ein del fagområde. Særleg på litt smale fagområde knytt til spesiallovgevinga. Vi meiner på tross av dette at vi er i stand til å møte dei utfordringane som er i Sogn og Fjordane innan beredskap og straffesakshandsaming. Vi er eit lite politidistrikt som skal skape tryggleik for befolkninga i Sogn og Fjordane med den risiko og dei utfordringar som folk møter her. Det er ikkje tunge argument med vår historie som tilseier at det skal gjerst endringar i politidistriktsstrukturen. Uavhengig av årsak til ei strukturendring er vi heller ikkje overtydde om at større politidistrikt vil gje betre resultat for befolkninga i Sogn og Fjordane totalt sett. Befolkninga i fylket vil kanskje få betre tilbod på nokre område i ein regionsmodell, men svekka tilbod på andre område. Ein av fordelane med å vere eit sjølvstendig politidistrikt er at vi kan prioritere dei utfordringar som eksisterer i Sogn og Fjordane. Vi trur at dette er årsaka til at politidistriktet leverer gode resultat på dei fleste fagområde. I tillegg minner vi om at vi har mellom dei lågaste administrasjonskostnadane i etaten, jf figur 15.19 i analysen.»

Utdraget ovanfor syner altså at politifaglege vurderingar av analysen sine framlegg peikar på tilhøve som kan svekke tilbodet til innbyggjarane i Sogn og Fjordane. Det uroar oss. Vi meiner at ei politidistriktsleiing som skal både prioritere og ta avgjersler må vere nær innbyggjarane. Det gir kjennskap, innsikt og forståing for dei problema som vert tatt opp av dei som treng tenestene.

Alarmsentralen i Sogn og Fjordane (ALSF) flytta inn i nytt bygg i Florø saman med politiet i 2008. Motivasjonen for ei slik samlokalisering var å støtte kvarandre med tenester. Organiseringa i dag tar høgde for ein fleksibel ordning med kapasitet til å løyse hendingar med aktivitetsnivå over det normale. Det kan vere 4-5 operatørar på plass samtidig.

ALSF er den einaste staden, i tillegg til Drammen, der 110 sentralen er samlokalisert med 112 sentralen. ALSF har det siste av utstyr og framstår som ein av dei mest moderne i landet.

I analysen side 177 vert det lagt opp til at det skal vere 5-6 operatørar på operasjonssentralen i eit nytt distrikt. Korleis kan ein forsvare det når vi veit at dei fire distrikta i dag til ei kvar tid har 12 på vakt. Vi ser ikkje korleis ei slik halvering av kapasiteten kan gi sterke og robuste fagmiljø. Alarmsentralen og Operasjonssentralen til Politiet er viktige aktørar i kommunane si kriseorganisering. Vi ser med uro på at politiet og DSB legg opp til endringar som vi meiner kan svekke kapasiteten ved at dei blir flytta ut av fylket.

Lensmannskontora er viktige for eit grisgrendt fylke som vårt. Vi ser at val av struktur også kan påverke talet på lensmenn. Dei same prinsipp som bør leggst til grunn i vurderinga av politidistrikt, meiner vi også må gjelde når det gjeld lensmannskontora. Rett nok ser vi at utbygging av infrastruktur og vegsamband kan utløyse ei meir fleksibel haldning til endringar i denne strukturen, men nærleik er viktig. Vi legg til grunn at det er politimeisteren som vil få ansvaret for organisering av lensmannskontora. Då meiner vi det vil vere rett at dette spørsmålet blir drøfta og tatt stilling til etter at politidistrikta er avgjort.

I eit overordna politisk perspektiv vil vi ta til motmæle mot den ukontrollerte og stadig sterkare sentraliseringa som skjer av statlege arbeidsplassar i fylket vårt. I Nordfjord er til dømes 10% av alle statlege arbeidsplassar blitt borte i perioden 2007-2011.

Skatt og toll er døme på andre statlege organisasjonsendringar der vi har mista arbeidsplassar dei siste åra. Vi ser at dette er eit generelt forhold som ikkje Politidirektoratet aleine kan ta ansvaret for, men vi spelar det inn i dei prosessane som kan påføre oss slike tap.

Vi har problem med å forstå at statlege etatar kan drive store omorganiseringar kvar for seg. Fleire hendingar dei siste åra har synt at behovet for koordinering mellom statlege etatar er stort. Det vert svært vanskeleg å få til denne koordineringa når etatane vel kvar sin måte å organisere seg på. Dette burde vore løyst i ein samordna forvaltningsreform, der ein like mykje ser på moglegheitene til å desentralisere og flytte makt og oppgåver nedover, som til stadig sentralisering av oppgåver innanfor staten.

Konklusjon:

1. Vi vil oppretthalde Sogn og Fjordane som eige politidistrikt
2. Organisering av lensmannskontora må skje etter at det er tatt stilling til politidistrikta
3. Ein politireform bør prinsipielt sett leggst på vent fram til det er gjennomført ein samla, koordinert forvaltningsreform der organisering av ulike statlege etatar blir sett under eitt

Nordfjord 29. september 2013

Ottar Nygård (sign.)
Ordførar Selje

Morten Hagen (sign.)
Ordførar Vågsøy

Alfred Bjørlo (sign.)
Ordførar Eid

Anders Ryssdal (sign.)
Ordførar Gloppen

Anne Britt Nygård (sign.)
Ordførar Hornindal

Sven Flo (sign.)
Ordførar Stryn